

Barbora Vokatá

***Španělské konstrukce se slovesy měnícími význam v závislosti na volbě modu ve větě
vedlejší***

(posudek oponenta bakalářské práce)

Předkládaná bakalářská práce se zabývá španělskou modalitou, konkrétně volbou modu po některých vybraných slovesech. Zařazuje se do linie kontrastivně laděných prací, které získávají materiál k analýze ze španělské části paralelního korpusu InterCorp, tj. mj. přináší zajímavý a v této podobě nový jazykový materiál ke kontrastivnímu studiu španělštiny a češtiny.

Práce se konkrétně zabývá volbou modu po slovesech *insistir, decir, temer a temerse, sentir, esperar, hacer a parecer*. Konkrétní analýza těchto sloves tvoří náplň druhé až osmé kapitoly a představuje klíčovou, velmi rozsáhlou část práce. Materiálovým analýzám předchází relativně krátká teoretická část, uvádějící čtenáře do problematiky a představující též teoretická východiska pro chápání modality. Za korpusovými analýzami následuje stručná závěrečná kapitola, která shrnuje nejdůležitější výsledky práce.

Úvodem svého hodnocení bych chtěl konstatovat, že text zcela splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci, a v mnoha ohledech je i přesahuje. Nemám teď na mysli ani tak neobvyklý rozsah práce (počtem stran text připomíná spíše práci diplomovou) jako stránku obsahovou a metodologickou. Autorka v textu osvědčuje velmi solidní teoretické znalosti, často přesahující úroveň bakalářského studia, umí velmi dobře pracovat se sekundární literaturou, korpusy i s jazykovým materiálem, a navíc dokáže tyto složky velmi dovedně propojovat. Práce tedy v mnohém odpovídá spíše diplomové práci a umožňuje, aby i diskuse o ní byla vedena na vyšší teoretické úrovni.

Je třeba ocenit, že se autorka u všech sloves důsledně drží modelu popisu, který si zvolila v úvodní části, což umožňuje výsledky různých případových studií porovnávat. To lze dělat jen do jisté míry, protože zvolená slovesa rozhodně nejsou stejného typu: vzájemný vztah variant – nazveme-li to tak – *decir*¹ a *decir*² je jiného druhu než např. vztah pozorovatelný u *temer/temerse*. Nejspíš by tak šlo vybraná slovesa dále rozčlenit do jistých podskupin, nicméně to nebylo autorčiným záměrem: podstatná pro ni byla skutečnost, že různé mody (indikativ/subjunktiv) se pojí s různými významy řídicího slovesa (je otázka, jaký je směr příčinné souvislosti, zda slovesa mění význam v závislosti na volbě modu, jak je uvedeno v názvu práce i jinde, nebo zda je volba modu dána právě konkrétním významem slovesa). Frekvenční analýzy výskytu modů lze u sloves, jejichž různé významy jsou zřetelně odděleny, vlastně číst i jako zprávu o frekvenci těchto významů (je ovšem pravda, že některé české překlady jsou překvapivé a nastolují otázku po adekvátnosti takového překladu; srov. např. větu 3 na s. 44).

Náměty a poznámky k diskusi u obhajoby:

- Velmi zajímavé jsou autorčiny (někdy převzaté) poznámky o vlivu negace řídicího slovesa na volbu modu (např. s. 21 a 22) a o různých výsledcích u různých osob řídicího slovesa (např. s. 22-24).
- U slovesa *temerse* byly možná výsledky poznamenány skutečností, že mezi příklady byly počítány nenáležitě i věty typu 4 na s. 34.
- Spektrum překladových řešení je velmi pestré, občas se objevují překlady, které se jeví jako problematické. Všimla si autorka této skutečnosti? Objevila překlady, které by jednoznačně hodnotila jako nesprávné?

Po formální stránce je práce připravena pečlivě, přitom grafická úprava nebyla vzhledem ke členitosti a délce textu triviální záležitostí. Občas se objevují překlepy či chyby v interpunkci (pozor na psaní slova *homonymie*). Jako nešťastné se mi jeví rozhodnutí číslovat poznámky i příklady v každé kapitole od začátku, tj. nikoli průběžně – takový způsob znesnadňuje orientaci v textu.

Celkově soudím, že jde o zdařilou práci, bohatě splňující nároky kladené na bakalářskou práci, doporučuji ji k obhajobě a předběžně ji hodnotím známkou *výborně*.

V Praze dne 6. 6. 2016

doc. PhDr. Petr Čermák, Ph.D.